

ΣΑΜΑΡΙΝΑ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ — ΕΚΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ — ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΗ

Ίδιοκτησία: ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΣΑΜΑΡΙΝΑΙΩΝ ΑΘΗΝΩΝ «Ο ΣΜΟΛΙΚΑΣ»

Περίοδος Α': Άριθ. φύλλου 1-18, 1965-1966 (Εφημερίς «ΣΑΜΑΡΙΝΑ»)

Περίοδος Β' — Έτος 6ον — Άριθ. φύλλου 75 — 76

Γραφεία: Λυκούργου 10, 4ος όροφ. άριθ. δωμ. 63 — Τηλ. 32.42.110 — Τ. 111

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΤΗΣ ΣΑΜΑΡΙΝΑΣ

Η αναφορά στα νιάτα της Σαμαρίνας και μάλιστα σε κύριο άρθρο της «Ω.Σ.», είναι επιβεβλημένη και επιτακτική.

Αντιπροσωπεύουν το μέλλον της γενιάς μας και το έλπιδοφόρο αύριο.

Με την όρμητικότητά και τον ένθουσιασμό που τα διακρίνει δίνουν πάντοτε το παρόν σ' όλες τις εκδηλώσεις της ζωής και ιδιαίτερα σ' αυτές που αφορούν την Σαμαρίνα.

Αισθανόμεθα πράγματι ιδιαίτερα χαρά και ικανοποίηση όταν διαβάσουμε από τις στήλες της «Ω.Σ.» να δίδονται τακτικά από γονείς, συγγενείς και φίλους συγχαρατήρια και ευχές σε νέους και νέες από την Σαμαρίνα δια την επιτυχίαν των στις εισαγωγικές εξετάσεις των 'Ανοιτάτων και 'Ανωτέρων 'Εκπαιδευτικών 'Ιδρυμάτων δια την επιτυχή αποφοίτησιν των από αυτά ή ακόμη για τις άριστες μεταπτυχιακές σπουδές τους κλπ.

Αυτή η επιτυχία των νέων στις σπουδές και η συνεχής αύξηση του αριθμού των Σαμαριναίων έπιστημόνων αποδεικνύει ότι οι Σαμαριναίικοι στοιχείο προσδεδείκεν συνεχώς και κάνει την παρουσία του ανάμεσα στον έπιστημονικό κόσμο της χώρας μας, αξιοσητή. Δεν περιορίζεται όμως ή δραστηριότης των νέων μας μόνον στον έπιστημονικό τομέα. Είναι έμφανης και έκδηλη ή συμμετοχή των σ' όλες τις εκδηλώσεις και σ' όλους τους τομείς της οικονομικής

και γενικά της κοινωνικής ζωής του τόπου μας.

Πολλοί είναι οι νέοι Σαμαριναίωτες που διατρέπουν στο εμπόριο, στην γεωργία, βιοτεχνία, βιομηχανία, κτηνοτροφία κ.λπ. Προικισμένοι με ψυχικά και πνευματικά χαρίσματα συνεχίζουν τις εργασίες των πατέρων των ή έχουν ιδρύσει καινούργιες οικονομικές μονάδες στις κυριότερες πόλεις της 'Ηπείρου, της Μακεδονίας, Θεσσαλίας και ολόκληρου της 'Ελλάδος. Μερικοί μάλιστα έχουν επεκτείνει την δραστηριότητά και στο έξωτερικό.

Οι στόχοι της σημερινής νεολαίας των Σαμαριναίων είναι ύψηλοι και οι επιδιώξεις της άνάλογες των σημερινών περιστάσεων. Γαλουχούμενοι οι νέοι με τις ύγιεις αρχές και έμφροοί μενοι από τα ιδανικά της οικογενείας, της πίστεως και της πατρίδος, προχωρούν στον δρόμο της προόδου και της προκοπής.

Ιδιαίτερη ευαισθησία έχουν στη γενέτειρά τους Σαμαρίνα. Πρώτοι στις προσπάθειες που γίνονται για τον έξωραϊσμό, την οικοδόμηση και την πρόοδο γενικά της Σαμαρίνας. Με την δραστηριότητά τους, τον ζήλο, την αγάπη και την συνεχή φροντίδα για το καλό και το όραίο, δίνουν μια ειρηνική μάχη που έχει τις ευνοϊκές επιδράσεις στην ζωή του χωριού.

Τους συγχαίρομεν για τους καλούς αγώνες τους και τους εύχουμε κάθε πρόοδο και επιτυχία στις ευγενικές επιδιώξεις τους.

Το εύθυμογράφημά μας

**ΕΜΕΙΣ ΟΙ ΒΛΑΧΟΙ
ΟΠΩΣ ΝΑ ΛΑΧΗ...**

καταλαβαίνεις, είχαμε σκληρό... συναγωνισμό! Αλλά ποιός τα υπολογίζει αυτά; Έμεις ξεύρεις, οι βλάχοι όπως να λάχη... Όπως - όπως βολεύτηκα από ύπνο.

— Μπράβο, του είπα. Έλυσες έτσι το πρόβλημα της στέγης κατά τον καλύτερο και οικονομικώτερο τρόπο. Για λέγε μου τώρα από πλευρά φαγητού είχε έπαρκεία και φθηνεία ή αγορά;

— Να σου πώ, μου είπε κάπως διστακτικά. Ήταν λίγο ακριβότυπη η ζωή όπως άκουσα από τους συμπατριώτες μας και συγγενείς. Άλλωστε ή ακρίβεια αυτήν την εποχή είναι γενικό φαινόμενο. Εύτυχώς όμως εγώ ήμουνα κάθε μέρα και σε καινούργιο συγγενή καλεσμένος κι έτσι δεν κατάλαβα και πολύ την ακρίβεια. Δεν μπορώ να πώ, καλά πέρασα. Και οι

ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΣΑΜΑΡΙΝΑ

Στην έκπομπή του 'Εθνικού Προγράμματος της Ραδιοφωνίας «Όμορφες Γωνιές της Πατρίδος μας», άκούσαμε το πρωί 9.30' της 23ης 'Ιουλίου έ.ε. από την κ. Τ. Κεφαλά - Καρακατσάνη όμιλία για την γενέτειρά μας Σαμαρίνα. Με γλαφυρότητα αναφέρθηκε στην γραφικότητα του χωριού, στις εκκλησίες της και στις σπάνιες και αξιόλογες άγιογραφίες. Ξεχώρισε την σφαγή του 'Ηρώδη που βρίσκεται στην Μεγ. 'Εκκλησία της Μεγάλης Παναγίας και μίλησε για το πεύκο που είναι φυτεμένο στο ιερό βήμα του ναού ως και την ιστορία του. Επίσης αναφέρθηκε στο πανηγύρι του δεκαπενταύγουστου και τον «Τσιάτσιο» που κατά την γνώμη της κ. Κεφαλά - Καρακατσάνη, θυμίζει άρχαία Τραγωδία.

Στον γυναικωνίτη της Μεγάλης Παναγίας, σημείωσε ότι βρίσκεται πλούσιο λαογραφικό, ιστορικό και έκπαιστικό υλικό. Τέλος μίλησε και για τον φύλακα του χωριού που μένει μόνος του τον χειμώνα στην Σαμαρίνα.

Γενικώς ή ραδιοφωνική όμιλία ήταν διαφωτιστική και πολύ διαφημιστική για την Σαμαρίνα μας.

πίττες δεν μου έλλειψαν, και τα κεμπάπια τα άπόλαυσα και τα σουβλιστά άρνιά ήταν υπέροχα. Άς είναι καλά οι συγγενείς. Έμεις οι βλάχοι όπως να λάχη.

Ζούσε σε πελάγη ευτυχία ο φίλος μου. Άκολούθησε άπλούστατα την πατροπαράδοτη αρχή και την πέρασε μπέικα.

— Χόρεψες - χόρεψες, του είπα. Ήθελα να μάθω λεπτομέρειες διότι είναι γνωστό ότι έμεις οι Σαμαριναίοι αυτές τις μέρες το ρίχνουμε στο χορό και δεν αφήνουμε καμιά εύκαιρία.

— Τί να σου πώ κουσιερή. Το φετεινό ξεφάντωμα ήταν από τα μεγαλύτερα. Χόρεψα με την ψυχή μου. Δεν έλλειρα από καμιά άγραβόνα κι από κανένα γάμο. Έπειτα χόρεψα και τον Τσιάτσιο και κάθε βράδυ στο Χάνι μέχρι πρωίας.

— Μπράβο, μπράβο. Ύστερα άπ' αυτά που άκουσα κατάλαβα ότι πέρασες το καλοκαίρι υπέροχα. Σου εύχομαι και του χρόνου. Και μου άπάντησε.

— Έ! τί να κάνουμε. Έμεις, οι βλάχοι όπως να λάχη.

ΣΑΡΑΚΑΤΣΑΝΟΙ ΚΑΙ ΚΟΥΤΣΟΒΛΑΧΟΙ

Είς το δασικόν περιοδικόν «Δασικά Χρονικά» έδημοσιεύθη τον περασμένο μήνα, από τον Δασολόγο - συγγραφέα Σερ. Κ. Τσιτσά, μία έργασία που αφορά τους Σαρακατσάνους και τους Κουτσοβλάχους.

Έπειδή είς το δημοσίευμα αυτό δίδονται άδρομερή μέν, άλλα πολύ σοβαρά στοιχεία για την προέλευση του όνόματος «Βλάχος», «Κουτσοβλάχος», θεωρήσαμε σκόπιμο να μεταφέρουμε, άναδημοσιεύοντας τα στοιχεία μόνον αυτά, που αναφέρονται στο χωριό μας, είς την έφημερίδα «Όραία Σαμαρίνα», έτσι ώστε να δοθή ή εύκαιρία είς τους άπανταχού Σαμαριναίους, οι όποιοι άσχολούνται ή άσχολήθηκαν με το μεγάλο αυτό θέμα, να λάβουν μέρος στο διάλογο αυτό.

Έτσι θα καταστή ίσως δυνατόν να δούν το φώς της δημοσιότητας, ιστορικά, λαογραφικά και λοιπά πολύτιμα στοιχεία, τα όποια ίσως είς τους πολλούς Σαμαριναίους να είναι έντελώς άγνωστα και τα όποια δημοσιεύμενα θα ρίξουν άπλετον φώς τόσοσ όσον αφορά είς την προέλευση της όνομασίας της Σαμαρίνας, όσον και των Βλάχων και Κουτσοβλάχων γενικώτερα.

Ο συγγραφέας Στρ. Τσιτσάς άρχίζει την Ιστορήση του θέματος «Οι Σαρακατσάνοι — ('Ελληνόφωνοι βλάχοι) και οι Κουτσοβλάχοι (βλαχόφωνοι)», ως έξης:

Είναι τόσο βαθείς οι τομές της έλληνικής κτηνοτροφίας στις σχέσεις της με τα δάση μας, την εξέλιξη της δασοπονίας και την όλη δασική μας Ιστορία, ώστε να μη στερηται ενδιαφέροντος. Μιά σύντομη Ιστορική παρουσίαση των κυριότερων φορέων της, των νομάδων κτηνοτρόφων, που φέρονται με το γενικό όνομα «Βλάχοι» και διακρίνονται σε δυό κατηγορίες, τους 'Ελληνόφωνους βλάχους, δηλαδή τους Σαρακατσάνους και τους Βλαχόφωνους ή Κουτσοβλάχους. Όλοι αυτοί οι νομάδες είχαν τα κοπάδια τους το χειμώνα στους θερμούς τόπους των «χειμαδιών» (Φάρσαλα, Βελεστίνο, Κωπαίδια, Λοκρίδα, Βοιωτία κ.τ.λ.), το καλοκαίρι στις άλπικες εκτάσεις των ψηλών βουνών μας ('Αγραφα, Τζουμέρκα, Παρνασσός, Βαρδούσια, Περιστέρι, Βέρμιο, Πιέρια, Σμόλικας, Παγγαίο κ.λπ.). Πολλά έχουν γραφεί γι' αυτούς από Ιστορικούς και λαογράφους έρευνήτας. Με βάση τις έρευνες αυτές και την προσωπική έμπειρία του γράφοντος, που γνώρισε από κοντά τους ανθρώπους αυτούς, λόγω επαγγελματικής άσχολίας, επί πολλές δεκαετίες, θα προσπαθήσω να δώσω, με σύντομες γραμμές, μία γενική εικόνα του προβλήματος αυτού.

Αρχίσω από τους Σαρακατσάνους. (Σημ. 'Ιστορεί την προέλευσή τους, τα γλωσσικά ιδιώματά τους και καταλήγει ότι ή λέξη Σαρακατσάνος άρτείνεται στην εδική φλοκάτα που φοράνε σαν πανόφοι και λέγεται Σάρικα. Δεν προχωρούμε είς τα λοιπά Ιστορικά στοιχεία της έρεύνης του κ. Τσιτσά, για να επανέλθουμε στο δικό μας θέμα των Βλάχων — Κουτσοβλάχων). Και συνεχίζει ό συγγραφέας.

Οι βλαχόφωνοι βλάχοι ή Κου-

τσοβλάχοι είναι επίσης γνήσιοι Έλληνες και δόλια ύπηρε σε παρελθόν ή προσπάθεια της Ρουμανικής προπαγάνδας να τους παρουσιάση σαν δική τους μειονότητα που βρέθηκε στο δικό μας χώρο. Το θέμα αυτό έχει ξεκαθαρίσει άπόλυτα ή Ιστορία, ύστερα από τις άποδεικτικές έρευνες που έγιναν από ειδικούς ξένους έπιστήμονες, αλλά δικούς μας, όπως ο Κεραμόπουλος, ο Παπαθασιλείου, ο Λιάκος, ο Χρυσόχου, ο Παπαγεωργίου, ο Κατσόγιαννης, ο 'Ανέστης, ο Θεόδ. Σαράντης κ.ά.

Σύμφωνα με τα πορίσματα των Ιστορικών άντων έρευνών οι σημερινοί βλαχόφωνοι της 'Ηπείρου, Θεσσαλίας και Μακεδονίας, είναι άπόγονοι των παλαιών 'Ελλήνων φρουρών, τους όποιους χρησιμοποίησε το Ρωμαϊκό κράτος — πριν 2.000 χρόνια περίπου — στους χρόνους της Ρωμαϊοκρατίας. Φτωχοί όρεβίσιτοι, κτηνοτρόφοι, μισθωμένοι από τη Ρώμη (που δεν έπαρκούσε με τους δικούς της άντρες να επανδρώση τις άπείραντες εκτάσεις της αυτοκρατορίας) είχαν έκμάθει στον προφορικό μονάχα λόγο (και ποτέ στο γραπτό) τη γλώσσα των Ρωμαίων άξιωματικών και Διοικητών τους, τη Λατινική. Αυτής παρεφθαρμένο κατάλοιπο, μίγμα έλληνικών και άλλων ξενόγλωσσων στοιχείων, είναι ή σημερινή Κουτσοβλάχικη. 'Αξίζει ν' αναφέρω εδώ μερικά βλάχικα όνόματα δασικών δένδρων που θυμίζουν τις έπιστημονικές λατινικές όνομασίες: 'Η όξυά όνομαζεται φάγκο (λατ. FAGUS), ή φτελιάς όλμο (ULMUS, ή κρανιά κόρνο (CORNUS, ή κέδρος τζιουνάπινε (JUNIPERM), ή γαύρος κάρπινο (CARPINUS) κ.λπ.

Για το λόγο αυτό —ότι πρόκειται δηλαδή περί όρεβίσιων χωρικών διαφόρων περιοχών της χώρας μας κι όχι περί ξένης φυλετικής παραφνάδας — οι βλαχόφωνοι αυτοί, όπως άπόδειξαν οι άνωπομετρικές έρευνες του 'Αρη Πουλιανού, δεν μοιάζουν από λυτα μεταξύ τους. Αντίθετα μοιάζουν με τους 'Ελληνόφωνους της γειτονικής περιοχής στην όποια διαβιούν. Οι βλάχοι λ.χ. του Ζαγοριού μοιάζουν με τους άλλους 'Ελληνοφώνους 'Ηπειρώτες κι όχι με τους 'Ελληνοφώνους της Δυτ. Μακεδονίας, με τους όποιους (τους τελευταίους) μοιάζουν οι βλάχοι των Γρεβενών κ.ε.ε. Κουτσοβλάχοι όνομαστήκαν έπειδή κατοικούσαν την Μικρή Βλαχία που περιλάβαινε τις νότιες διακλαδώσεις της Πίνδου έως την Αιτωλία και τον Κορινθιακό, σ' αντίθεση προς τη Μεγάλη Βλαχία. Ήσαν δηλαδή οι κάτοικοι της Μικρής Βλαχίας, Μικροβλάχοι = Κουτσοβλάχοι.

Οι βλάχοι είχαν πάντοτε συνείδηση της 'Ελληνικής των καταγωγής και γι' αυτό κάθε φορά οκ άποπειρες της ξένης προπαγάνδας σναντούσαν την καθολική τους αντίδραση, εκτός από άσχημους εξαίρεσεις. Άπό τη φάρα τους έχουν άναδειχθί σπουδαίοι άνδρες στις έπιστήμες και στα Γράμματα, όπως οι Πανεπιστημιακοί καθηγηται Δμ. Λάμπρου, Άν. Κεραμόπουλος, Παναγιώδης, οι ποιηται Κρυστάλλης και Ζαλοκώστας, ο 'Ιων Δραγούμης, ο Γεώργ. Γεννά-

ΣΥΝΕΧΕΙΑ είς την 3ην σελ.

Μόλις είχε γυρίση από την Σαμαρίνα ο φίλος μας 'Αδάμος και πέρασε να με δη για να μου πη τις έντυπώσεις του από το ταξίδι του και την παραμονή του στο χωριό το δεκαπενταύγουστο. Ήταν φρέσκος και χαρούμενος και είχε διάθεση για κουβέντα.

— Για πές μου, του είπα, πώς πέρασες στην Σαμαρίνα φέτος το καλοκαίρι;

— Όνειρο, μου άπάντησε. Δεν ξέρω από πού ν' άρχίσω. Και πίνοντας τους καφέδες άρχισε άσυγκράτητος να μου διηγήτε τις έντυπώσεις του.

Και άρχην το ταξίδι ήταν θαυμάσιο. Καταλαβαίνεις τώρα έσύ, μου είπε. Μέχρι τα Γρεβενά πήγα καλά αλλά από κει και πάνω, λόγω των τελευταίων βροχών, το ταξίδι ήταν λίγο δύσκολο. Σαν σκεπτόμουνά όμως ότι άνέβαινα για την Σαμαρίνα, ποιός υπελόγιζε τις δυσκολίες. Έτσι δεν σκεπτόμεθα όλοι έμεις οι Σαμαριναίοι;

— Δεν μου λές, τον διέκοψα. Πήγες οικογενειακώς ή μόνος σου; Μου άπάντησε: Για καλό και για κακό πήγα μόνος μου. Δεν ήταν δυνατόν να πάρω μαζί μου γυναίκα και παιδιά. Το στεγαστικό πρόβλημα είναι όξυ ιδίως το καλοκαίρι.

— Καλά δεν πήγες στο ξενοδοχείο;

— Ά! όχι. Ήταν λίγο ακριβότυπια και προτίμησα να βολευτώ, όπως και βολεύτηκα σε ένα συγγενικό σπίτι. Το κακό ήταν ότι πολλοί έκαναν το ίδιο κι όπως

Για το πανηγύρι του Δεκαπενταύγουστου της Σαμαρίνας και τις σημαντικές αποφάσεις που ελήφθησαν για τ'έν πρόοδο του χωριού, ή «Ω. Σ.» θα γράψη στο επόμενο τεύχος της.

Βασικά προβλήματα του χωριού

Ο ΔΡΟΜΟΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΣΑΜΑΡΙΝΑ

Ο Σύνδεσμος των εν Θεσσαλονίκη Σαμαριναίων απέστειλε το κάτωθι έγγραφον προς τόν 'Υπουργόν Δημοσίων Έργων κ. Στράτον διά την έγκρισιν κονδυλίου εκ δρχ. 6.000.000 διά την χαλκικόστρωσιν του δρόμου προς την Σαμαρίνα. Η άμεσος αποπεράτωσις του δρόμου είναι αναγκαία, διότι εάν παραμείνη κατά την τρέχουσαν χειμερινήν περίοδον ήμελης, θα καταστραφεί τελείως με αποτέλεσμα ν' αποκοπή το χωριό από τον λοιπό κόσμο, επί ζημία του κτηνοτροφικού πληθυσμού της περιοχής και του τουρισμού αυτής. Θέλομεν να πιστεύσωμεν ότι ο κ. 'Υπουργός θα σπεύσῃ νά έγκρίνη την ως άνω δαπάνην και νά ικανοποιήσῃ το βασικόν αίτημα της συγκοινωνίας της Σαμαρίνας.

Προς τόν
'Υπουργόν Δημοσίων Έργων κ.
Στράτον
Είς 'Αθήνας
'Εξοχώτατε κ. 'Υπουργέ,

Έχομεν την τιμήν νά αναφέρωμεν 'Υμίν ότι ή κοινότης Σαμαρίνα του Νομού Γρεβενών, είναι κτισμένη εις τους πρόποδας του όρους Σμόλικας της Πίνδου. Είς την Σαμαρίναν, τόπον κατ' έξοχην κτηνοτροφικόν, διετηρούντο προπολεμικώς 150.000 γίδο-πρόβατα και 5.000 μεγάλα ζώα. Σήμερον εκεί ξεκαλοκαιριάζουν περίπου 40.000 γιδόπρόβατα τα όποια άνήκουν εις 600 κτηνοτροφι-

κάς οικογενείας. Έκτός τούτων οι έπανταχού Σαμαριναίοι άστοί παραθερίζουν το καλοκαίρι εις την Σαμαρίνα. Άπαντες οι άνωτέρω άντιμετωπίζουν το μεγάλο πρόβλημα της συγκοινωνίας.

Πρό έτών ή συγκοινωνία έγίνετο διά των ζώων. Σήμερον εκτελείται μετά μεγάλης δυσκολίας δι' αυτοκινήτων. Κατά καιρούς ή συγκοινωνία διακόπτεται λόγω βροχών και τούτο διότι 12 χλμ. δρόμου δέν έχουν άκόμη χαλκικόστρωθῇ. Ηδη διά την έφετεινήν περίοδον διετέθησαν υπό της Νομαρχίας Γρεβενών 4.000.000 δρχ. διά την αποπεράτωσιν των τεχνικών έργων από το χωριόν Φιλίππαιοι έως την Σαμαρίνα, αλλά τα 12 χλμ. παραμένουν εις κακήν κατάσταση.

Αί κτηνοτροφικά οικογένεια μετά των ποιμνίων των καθώς και οι παραθερισταί κινδυνεύουν νά αποκλεισθούν εάν δέν γίνη ή χαλκικόστρωσις του προαναφερθέντος τμήματος του δρόμου το συντομώτερον δυνατόν.

Όθεν, παρακαλούμεν όπως προσωπικώς ενδιαφερθῇτε και χορηγήσετε εν κονδύλιον εκ δρχ. 6.000.000 διά την τρέχουσαν περίοδον διότι εάν ο δρόμος παραμείνη ήμιτελής θα καταστραφεί τελείως κατά την διάρκεια του χειμάνος και θα προκύψουν νέαι δυσκολίαι και μεγαλύτεραι δαπάναι.

Διατελούμεν μετά πάσης τιμής
'Ο Πρόεδρος
ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΦΩΛΙΑΣ

ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ Τ' ΑΗ - ΛΙΑ ΣΤΗΝ ΚΟΡΗ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ εκ της 3ης σελίδος
νός των παιδιών του, Άγγελικής, Κωνσταντίνος και του Θωμά κάλεσε και το φίλο του Σ. Κωσταντάκο με την Αμερικάνη άνεψιά του, Σάντυ Σέτερ κι όλοι μαζί, έφτασαν ψηλά στην Κόρη... παραμονή τ' Αη-Λιός. Πλαισιώθηκε, έκει με τούς... Κορη-άτες, Στίκιν (Μπαγλαμαδάκι) και Παπούλιαν (Ντέφι). Ένωθήκαμε όλοι κι' απολαύσαμε ως τίς πρώτες πρωινές ώρες, την πιο χαρούμενη διασκέδασι, με το άτέλειωτο ρεπερτόριο «Παπασίκα», έκλεκτό κι' άνεξάντλητο, σε γνήσια ρεμπέτικα, λαϊκά και δημώδη τραγούδια. Οι... Κορη-άτες δέν θα λησμονήσουν ποτέ αυτήν τή σπάνια Μουσική προσφορά, που γεύθηκαν άχόρταγα, απ' το άψεγάδιαστο «κουαρτέτο» ΠΑΠΑΣΙΚΑ.

Ψηλά στον Έξωρο ειδυλλιακό λοφίσκο, είναι θρονιασμένη άπείριτη, μα κεντακάδαρη, ή έκκλησούλα τ' Αη-Λιά, που σαν κορώνη δασπόζει ολόκληρου του χωριού, κι' άγναντεύει, ολόκληρο τόν κάμπο, που έκτείνεται κάτωθι της.

Συνεπαρμένοι απ' τόν υπέροχο κι ευλόβικο Λειτουργό κι' απ' τόν καλλίφωνο ιεροψάλτη, οι φιλόδησκοι προσκυνητές, έβαλλαν όμαδικά το τροπάριο του τιμώμενου 'Αγίου.

Ο έναρκος άγγελος τών Προφητών ή κρηγίς 'Ηλίας ο ένδοξος.

Σάν τέλειωσε ή κατανυκτική αυτή λειτουργία και προσφέρθηκαν άνάλογες οικονομικές ένισχύσεις, οι άνδρες κατηφόρησαν στο μαγαζί.

Πικάντικα κι' άφθονα μεζελίκια τούς περίμεναν. Κι' όπως ήταν άπογοητευμένοι και κάπως βαρειά... βαλαντωμένοι, διότι για λόγους

ΑΔΑΜΟΣ Ν. ΠΑΛΗΑΔΑΜΟΣ, 'Ορυκτέλεια — 'Υγρά φρένα Αυτοκινήτων, Δωδεκανήσου 9. Τηλ. 524. 923. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ.

ΝΙΚ. ΑΔ. ΜΙΧΗΣ, Δικηγόρος, Παύλου Μελά 4α. Τηλ. 54.80, ΛΑΡΙΣΑ.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΚΑΡΑΝΙΚΑΣ, Χειρουργός 'Οδοντίατρος, Λάμπρου Κατσώνη 37, Τηλ. 220.710, ΛΑΡΙΣΑ.

άνεξάρτητους απ' τή δική τους θέληση, δέν κάλεσαν λαϊκά όργανα, για τόν πατριπαρόδοτο πανηγυρισμό της γορταστικής ήμέρας, το παραπράθηξαν λιγάκι κι' όπάνω στό... τσακίρ κέφι, αποσύρθηκαν με την έλπίδα ν' απολαύσουν έναν εύχάρστον ύπνο. Αμ δέ...

ΟΙ ΑΘΑΜΑΝΕΣ ΣΤΗΝ ΚΟΡΗ
Και ω του θάυματος. Προτού μας άγκαλιέσει ο... Μορφάς, άντιλάλησαν όλα τα φάργγια και οι ρεματιές. Χαρούμενο συναγερμό σήμαινε, ο γνωστός Γαρδικιώτικος... ύμνος: Βαρκούλα μ' τί ζητάς εδώ Στόν έδικό μας τό γυαλό.

Ο Σγούρος - ο Σγούρος Εεφώνησαν όλοι, μ' ένθουσιασμό. Και πράγματι αυτός ήταν, με το γνώριμο καλλιτεχνικό συγκρότημά του. Τόν έφερε μία πρόσχαρη γλετζεδική παρέα των μηχανικών Μπρουζούκη - Μακρή και Μίγκας, με τούς φίλους τους. Χορεύθηκαν με πολύ κέφι και χωρίς άνασασμό, όλοι οι λαϊκοί χοροί ως το σούρουπο.

Κι' έτσι δέν πήγε... «στράφι» ή γιορταστική μέρα, που για πρώτη φορά, κόντεψε νά περάσει άλαλη.

Όσο δυνάμουν ή νύχτα, ή δρασερή αύρα, δώνχονταν απ' το τσουχτερό κρύο.

Τό άφθονο άγνό κρασί γίνονταν... άλυσίδα. Πόση διαλυτική δύναμη έχει ο άέρας και το βουνήσιο περιβάλλον.

Ο Μίγκας... αποκαθήλωσε και τόν τρίτο όβελία. Τόν λιάνισε και τό κέφι άναζωπυρώθηκε με τό πρόσθετο κρασί.

Κι' ήρθε ή ώρα του χορού, με τα «Παιδιά της Σαμαρίνας», τόν 'Ισμαήλ - 'Αγά κι' άλλα πολλά, παλαιά κλέφτικα τραγούδια, που τα κατηύθυνε με Ζηλευτή μασστρία, ο γιατρός Μπίνας. Τό ζωηρό άσημένιο φως του φεγγαριού, άκούσε τόσο μαγεία, που δέ νοιώσαμε ότι, μάς πήραν οι πρωινές ώρες.

Ας εύχθούμε, νάναι, πρωινό. τερές οι ζέστες του χρόνου, για νά επαναδρωθούν όλα τα όρεινά χωριά, ένωρίτερα.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΜΟΛΙΚΑΣ

ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΒΔΕΛΛΑ

Φέτος, τόν 15αύγουστο, με την καλοκαιριανή πλέον από 3000 κάτοικοι ήρθαν στην όροφη 'Αβδέλλα. Γιώτασε ο κόσμος καλύτερα από άλλη φορά. Έγιναν τέσσαρες γάμοι με συμμετοχή 330 — 360 ατόμων (άνδρων και γυναικών). Έπειτα, μετά την ύδρευσιν, είχαμε και τόν ήλεκτρο-φωτισμόν της Δ.Ε.Η. Έλαμπε το χωριό μας, με τα καινούργια σπιτία που γίνονται τώρα. Κάθε χρόνο γίνονται 6—8 σπία, έλείψει οικόδομος.

Έξ άλλου 68 άβδελλιώτες που είναι έγκατεστημένοι στο Χιονοχώριο των Σεργών όπου κατέφυγαν από την εποχή του 'Αλῆ - Πασά, έπισκέφθησαν έφέτος την 'Αβδέλλα. Μεταξύ αυτών ήσαν οι κ.κ. Ζήσης, Τραγούδας, Τζήμας, Πατώνης, Βέρου, Δούρας, Καρτάλης, Ζάρκος, Μπέλλας, Ταράσης, Γαλάνης, Ταίρας, Ζαπάρας, Τσίκου, Πιάκας κ.λπ., οι όποιοι έμειναν ένθουσιασμένοι από τήν υποδοχήν και περιποίησην και από τήν χαράν τους, προσέφεραν στόν Σύλλογο, «Βασιλίτσα» 20.000 δρχ. διά τόν έξωραϊσμόν της 'Αβδέλλας.

Τήν 16)8 ο νέος Πρόεδρος κ. Τάσος Νώντας, συνεκέντρωσε τούς κατοίκους στόν Πλάτανον και συνεζήτησαν εν είδη στοργγυλής Τραπεζής τα διάφορα θέματα του χωριού μας, ήτοι: διά τήν καθαριότητα, τήν κατασκευήν οδών, τόν έξωραϊσμόν των χώρων, άνάπτυξιν του πρασίνου, διάθεσιν οικόπεδων, τουριστικήν κίνησιν κ.λπ. Καθώς φαίνεται ή 'Αβδέλλα σε 8 χρόνια θα είναι ή πιο προοδευμένη από όλες, περιοχή, αφού μάλιστα αξιοποιηθούν ο Ξενώνας και το κλειστό Σχολείο. Μεγάλο δέ ενδιαφέρον έδειξαν όλοι για τήν άναστήλωσιν της εκκλησίας του 'Αγίου 'Αθανασίου. Ένας μάλιστα προσέφερε νά κάνη γέφυρα στο ποτάμι Βενέτικο. Τέλος για τήν βοήθεια του Προέδρου βγάλανε 'Επιτροπή αποτελουμένη από τούς κ.κ. Λύτραν, Λύτον και Μπαλοδημον και έτσι έλπίζομεν όλοι ότι θα μπορέσουμε νά λύσουμε όλα τα πιο πάνω ζητήματα.

ΑΘ. ΚΑΤΣΩΧΗΣ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

ΠΡΟΣ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΣΑΜΑΡΙΝΑΙΩΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Ανακοινούται προς πάντα ενδιαφερόμενον Σαμαριναίον ότι εν τή επιθυμία όπως ο Σύνδεσμός μας δημιουργήσῃ ένα θερινόν παραθαλάσσιον οίκισμόν εις τήν Χαλκιδικήν, όπου ή εξέλιξις προβλέπεται άλματώδης έντός των προσεχών έτών, επεσήμανε εν ώραότατον πευκόφυτον τοπίον έγγυς της δημοσίας οδού εις τήν περιοχήν ΧΑΝΙΩΤΗ εκ τριάκοντα (30) στρεμμάτων, άπέχον από τήν θάλασσαν περί τα 400 μέτρα και τό όποιον έχει μίαν θείαν πανοραμικήν, προσφέρεται, δέ, προς δρχ. 100.000 τό στρέμμα. Είς τήν έκτασιν ταύτην προγραμματίζεται νά κτισθούν 30 διόροφοι οίκοι διαμνης διαμονής πολυτελούς κατασκευής εκ 200 τετρ. μέτρων έκάστη, τό δέ κόστος κατασκευής υπολογίζεται εις 4.000 δρχ. περίπου κατά τετρ. μέτρον. 'Ητοι, σύνολον κόστους μετά του οικοπέδου 5.000 δρχ. περίπου κατά τετρ. μέτρον. 'Αντ' αυτού δύναται, έπίσης, νά κτισθῇ εν διόροφον κτιριακόν συγκρότημα άρίστης κατασκευής, τό όποιον θα καλύπτῃ περίπου τά 15 στρέμματα και θα περιλαμβάνῃ χώρους κέντρου ψυχαγωγίας, καταστήματος τροφίμων και λοιπών ειδών ανάγκης, χώρον παιδικής χαράς, έκκλησάκι «Μικρή Παναγία», ή «Αγία Παρασκευή», πρασιές, άνθοκήπον κλπ. Τα υπόλοιπα 15 στρέμματα θα μείνουν άκαλύπτα διά μελλοντικήν αξιοποίησιν ή εκμετάλλευσιν.

Κατόπιν τούτου, παρακαλείσθε, εφ' όσον έχετε ενδιαφέρον διά μίαν θερινήν κατοικίαν υπό τας άνωτέρω προϋποθέσεις και τήν δημιουργίαν ενός οίκομου Σαμαριναίων, νά δηλώσητε έγγράφως τήν επιθυμίαν σας μέχρι της 31.8.76 και εφ' όσον αι δηλώσεις συμμετοχής είναι άρκεταί διά τήν πραγματοποίησιν του σχεδίου τούτου, θα συνέλθουν άμέσως οι ένδιαφερόμενοι διά τήν λήψιν αποφάσεων περί της δημιουργίας του θερινού οίκομου των Σαμαριναίων Θεσσαλονίκης.

Μετά πατριωτικών χαιρετισμών
ΣΩΤ. ΦΩΛΙΑΣ, Πρόεδρος

ΓΕΩΡΓ. Κ. ΠΟΥΡΙΚΑΣ, Χειρουργός - 'Οδοντίατρος, Γράμμου 5, Τηλ. 22.192. ΕΛΑΣΣΩΝ.

ΙΩΑΝ. Γ. ΑΓΟΡΟΓΙΑΝΝΗΣ, Φαρμακοποιός, οδός Κούμα και Ρούζελετ, Τηλ. 20.973, ΛΑΡΙΣΑ.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

— 'Η κ. Βαίτσα Δημ. Κατούνα εκ Λαρίσης έτεκεν αίσιως άγοράκι.

— 'Η κ. Έφη Πελοπίδα Μπίζιου γέννησε κοριτσάκι.

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

— 'Η δ. Δέσποινα Τιογλαρή έξ 'Αμπελώνος — Τιρνάβου και ο κ. 'Αρης Καλαβρός έξ 'Αθηνών, ήεραβωνίσθησαν.

— 'Ο κ. 'Ακύλας Παπαδάμ και ή δ. Τούλα 'Ασπροδίνη, έδωσαν άμοιβαίαν υπόσχεσιν γάμου.

— 'Ο κ. Νικόλαος Ζ. Γιώτσας και ή δ. Γεωργίου Καλογιάννη έξ 'Ελασσόνας, ήεραβωνίσθησαν.

— 'Η δ. Άννα Β. 'Εξάρχου εκ Σμίκης, σπουδάστρια Φαρμακευτικής, και ο κ. 'Ιωάν. Ζιώγας έξ 'Ελασσόνας, τραπεζικός υπάλληλος, έδωσαν άμοιβαίαν υπόσχεσιν γάμου.

— 'Ο κ. Δημ. Κατσάνος, εκ Τρικάλων και ή δ. Πόπη Κωνσταντίνου, εκ Καβάλας, έδωσαν άμοιβαίαν υπόσχεσιν γάμου.

— 'Ο κ. Κων/νος Ποδηματής, γεωπόνος εκ Καρδίτσας και ή δ. 'Αγορίτσα Κιάκα, υπάλληλος 'Υπουργείου Γεωργίας, έξ 'Ελασσόνας, έδωσαν άμοιβαίαν υπόσχεσιν γάμου.

ΓΑΜΟΙ

— 'Ο κ. Ευριπίδης Δ. Ευφραιμίδης έξ 'Αργους 'Ορεστικού και ή δ. 'Αθηνά Γε. Τούλια έτέλεσαν τούς γάμους των τήν 25.6.76 εις τόν ιερόν νοόν τῆς 'Αγίας Παπασκευής 'Αργους 'Ορεστικού.

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ

— 'Η δ. Ουρανία Δημ. Λυγούρα έξ 'Ελασσόνας, άπόφοιτος Γυμνασίου με τόν βαθμόν «Άριστα» εισήχθη εις τήν Παιδαγωγικήν 'Ακαδημίαν Λαρίσης.

— 'Η άριστεύσασα μαθήτρια του Γυμνασίου Τιρνάβου 'Αρετή Κοντογιάννη συγκέντρωσε προαγωγικό βαθμό 198)11.

Τας άνωτέρω, ο Σύνδεσμος Σαμαριναίων Λαρίσης συγχαίρει.

— Είς τόν άγαπητόν μας άνεψιό Λεωνίδα Νικ. Μανάνου, έξ

Κοινωνικά

'Αργους 'Ορεστικού, που πήρε άπαξίως τό πτυχίον της Κτηνιατρικής Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, εύχόμεθα καλήν σταδιοδρομίαν.

Αί οικογένεια Γιάμα — 'Εψηφισμένον Μητροπολίτην Γρεβενών κ. Σέργιον Σιγάλα, συγχαίρομεν έγκαρδίως επί επαιξία έκλογῇ, εύχόμενοι καρποφόρην τήν ποιμαντορίαν.

Οίκου, Ζήση Γιώτα — Τόν προαχθέντα και τοποθετηθέντα ως Πρόεδρον του Στρατοδικείου Κοζάνης κ. Κων/νον 'Ανάγγυρον, συγχαίρω θερμώς. — 'Ελένη Κατερίνου — 'Αρσένιου — 'Η 'Αρετή 'Αλκιβ. Λάλα, έξ 'Ιωαννίνων, έλαβε τό πτυχίον της Φιλολογίας με τόν βαθμόν άριστα.

Τήν συγχαίρω θερμώς.

Ο θεός της Δημ. Λάλας — Τήν προσληφθείσαν κατόπιν έπιτυχούς διαγωνισμού, εις τήν 'Εμπορικήν Τράπεζαν, — 'Υποκότστημα Κοζάνης — άνεψίαν μας 'Αναστασίαν Δημ. Πούχια, συγχαίρομεν θερμώς.

Οίκου, Γεωργ. Καρατάσιου

ΠΡΟΑΓΩΓΑΙ

— 'Ο συμπολίτης καθηγητής φιλόλογος κ. 'Αχ. Λαζάρου, προήχθη εις τόν βαθμόν του Λυκαέρχου.

— 'Η Ω.Σ. τούς συγχαίρει και τούς εύχεται εις άνώτερα.

— 'Η κ. Ευανθία σύζυγος του Δ)ντοϋ του Νοσοκομείου 'Αρης κ. Δημοσ. Λάλα, προήχθη εις Γυναικίστην.

ΘΑΝΑΤΟΙ

— Τήν 25.6.76 άπέβίωσεν εις τήν Ροδιάν Τιρνάβου ή Θεολόγία Γιολδάση, έτών 74.

— 'Απέβίωσεν εις ηλικίαν 78 έτών ο συμπατριώτης μας Περιλήτης 'Αν. Πιτένης, εις 'Ελασσόνα.

— 'Απέβίωσεν εις Κατερίνη, εις ηλικίαν 73 έτών, ο Ζήσης Λάλας.

ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ

Τήν 27.6.76 εις τόν 'Ιερόν Ναόν 'Αγ. Χαράλάμπους Λαρίσης έτελέσθη τό 40θήμερον μνημόσυνον του Ντίνου Ζήση Τσούρη.

ΔΩΡΕΑΙ

— 'Ο κ. Γεώργιος Κωνσταντίνου, κάτοικος Λαρίσης, κατέθεσε μέσω του Συνδέσμου Σαμαριναίων Λαρίσης και Περιχώρων «'Η Αγία Παρασκευή» εις τήν 'Εθνικήν Τράπεζαν τῆς 'Ελλάδος — 'Υπ.μα Γρεβενών (αριθ. λ)σμού 55 8052)87 υπέρ του 'Ιερού Ναού Κοιμήσεως της Θεοτόκου Σαμαρίνης εις μνήμην της θυγατρής του 'Αγορίτσας δραχμάς τριακοσίας (300).

— 'Ο κ. Μιχαήλ Παπαϊωάννου εκ Θεσ)νίκης προσέφερεν δρχ. 500 δι' ένίσχυσιν της εφημερίδος «Δ.Σ.» εις μνήμην του άδελφού του Δημητρίου.

ΣΤΕΛΛΑ Γ. ΦΩΛΙΑ

Χειρουργός - 'Οδοντίατρος
Θερμοπυλών 46 — Θεσ)νίκη
Τηλ. Ιατρείου 810.101
Τηλ. οικίας 305.754

ΑΝΤΩΝ. Σ. ΛΥΓΟΥΡΑΣ, Δικηγόρος, Τσιμισκή 5. Τηλ. 531.793, ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ.

Τό καλύτερο δώρο
Δύο φθηνά βιβλία για δύο
καλά θέματα.
«ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΝΟΣΤΟΣ»
«ΤΟ ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΤΗΣ ΜΗΤΕΡΑΣ»
(Του Κώστα Μπίρκα)

Πωλούνται σ' όλα τα βιβλιοπωλεία προς 70 και 80 δραχ.

ΜΙΧΑΗΛ Ι. ΠΙΣΜΙΧΟΣ
ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

Β. Ηρακλείου 21 - 6ος όροφ.
Τηλ. 226.292
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ